

Vabariigi Valitsuse määruse „Kolga-Jaani valla, Tarvastu valla ja Viljandi valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse määruse „Kolga-Jaani valla, Tarvastu valla ja Viljandi valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) eesmärgiks on Eesti haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohaliku omavalitsuse üksuste (edaspidi ka *omavalitsus*) volikogude algatusel. Eelnõu toetub omavalitsuste initsiatiivile algatada omaalgatuslikult omavalitsuste liitumine moodustamaks tugevam, võimekam ja jätkusuutlikum omavalitsusüksus.

Eestis on hetkel 15 maakonda ning 213 omavalitsust, mis jagunevad 183 vallaks ja 30 linnaks. Eelnõuga muudetakse haldusterritoriaalset korraldust Viljandi maakonnas. Hetkel kuulub Viljandi maakonda kolm linna ja üheksa valda, pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmist jääb maakonda kaks valda vähem, st kokku seitse valda. Omavalitsuste koguarv Eestis väheneb kahe omavalitsuse võrra 211-le, kokku 182 valda ja 30 linna^{1,2}.

Liituvad omavalitsused on³:

- 1) Kolga-Jaani vald (pindala 312 km² ja rahvaarv 1420),
- 2) Tarvastu vald (pindala 409 km² ja rahvaarv 3331),
- 3) Viljandi vald (pindala 653 km² ja rahvaarv 9285).

Eelnõuga rahuldatakse sisuliselt Kolga-Jaani valla, Tarvastu valla ja Viljandi valla esitatud taotlused haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks ning moodustatakse Kolga-Jaani ja Tarvastu valdade liitumisel Viljandi vallaga haldusüksus nimega Viljandi vald (kogupindala 1374 km², rahvaarv 14 036⁴).

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna õigusnõunik Olivia Taluste (e-post olivia.taluste@fin.ee; tel 611 3092), eelnõu ja seletuskirja koostamises osalesid ka regionaalhalduse osakonna nõunikud Ave Viks (e-post ave.viks@fin.ee; tel 611 3079) ja Kaie Kungas (e-post kaie.kyngas@fin.ee; tel 611 3080).

---

¹ Arvestades vaid eelnõus esitatud ühinemist. Vabariigi Valitsuse 21.07.2016 määruste nr 82 ja 83 ning 22.12.2016 määruste nr 151-153 jõustumisel väheneb omavalitsuste koguarv Eestis kümne omavalitsuse võrra 203-le, kokku 175 valda ja 28 linna. Vabariigi Valitsusele esitatud Elva valla, Kanepi valla, Lahemaa valla, Põhjaranniku valla, Rakvere valla, Saaremaa valla, Tapa valla, Valga valla, Viljandi valla ja Vinni valla moodustamisel väheneb omavalitsuste koguarv Eestis 30 omavalitsuse võrra 173-le, kokku 148 valda ja 25 linna.

² Kuna taotletud haldusterritoriaalse korralduse muudatus jõustub 15. oktoobri 2017 toimuva korraliste kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste käigus koos teiste haldusreformi käigus läbiviidatavate ühinemistega, siis muutub omavalitsuste koguarv ning valdade ja linnade arv veelgi.

³ Elanike arv rahvastikuregistri andmetel 1. detsembri 2016 seisuga.

⁴ Elanike arv rahvastikuregistri andmetel 1. detsembri 2016 seisuga, liitumise jõustumise hetkeks võib-olla muutunud.

Eelnõu õiguslikku kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi õigusosakonna jurist Heili Jaamu (e-post heili.jaamu@fin.ee; tel 611 3645). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Rahandusministeeriumi õigusosakonna keeleteimetaja Sirje Lilover (e-post sirje.lilover@fin.ee; tel 611 3638).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu on seotud Eesti Keskerakonna, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu valitsusliidu aluspõhimõtete 2016-2019. aasta 8. peatüki eesmärgiga „Kohalike omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamiseks ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel viime ellu haldusreformi“.

Samuti on eelnõu suunatud haldusreformi seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud haldusreformi eesmärgi ja § 1 lõike 3 täitmisele, kuna ühinemise tulemusena moodustatakse omavalitsus, kes vastab haldusreformi seaduses sätestatud omavalitsusüksuse soovitusliku suuruse kriteeriumile (omavalitsuses elab üle 11 000 elaniku).

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ kehtivat redaktsiooni, avaldamismärkega RT I, 29.08.2014, 16, Viljandi maakonda käsitlevas osas.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb neljast paragrahvist, millega muudetakse haldusterritoriaalset korraldust, määratakse haldusterritoriaalse korralduse muudatuse tulemusena tekkivale haldusüksusele nimi ja piirid ning korraldatakse piiride kandmine riigi maakatastri kaardile. Eelnõuga muudetakse ka Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määrust nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ Viljandi maakonda puudutavas osas. Eelnõus sätestatakse haldusterritoriaalse korralduse muutmise jõustumise aeg.

Ülevaade ühinemismenetlusest ja läbirääkimistest

Kevadel 2016.a toimus Viljandimaa Omavalitsuste Liidu eestvedamisel mitmeid haldusreformi teemalisi koosolekuid, kus on arutleti ühe kohaliku omavalitsuse loomist, mis hõlmaks kõiki Viljandimaa kohalikke omavalitsusi (välja arvatud Viljandi linn).

Koosolekutel jõuti ühise seisukohani, et lähtudes Viljandimaa terviklikust ja tasakaalustatud arengust on Viljandimaa haldusterritoriaalse korralduse muutmine vajalik. Kõnealuselt seisukohast tulenevalt otsustas Viljandi Vallavolikogu oma 23.03.2016.a otsusega nr 281 „Algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise läbirääkimiste lõpetamine ja haldusterritoriaalse korralduse muutmise algatamine ja ettepaneku tegemine“ teha ettepanek Abja Vallavolikogule, Halliste Vallavolikogule, Karksi Vallavolikogule, Kolga-Jaani Vallavolikogule, Kõo Vallavolikogule, Kõpu Vallavolikogule, Mõisaküla Linnavolikogule, Suure-Jaani Vallavolikogule, Tarvastu Vallavolikogule ja Võhma Linnavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine eesmärgiga moodustada 11 omavalitsuse üksuse põhjal üks kohaliku omavalitsuse üksus.

Ettepaneku saanud volikogudest esitas Viljandi Vallavolikogule seaduses sätestatud tähtaja (kahe kuu) jooksul, oma nõustumise haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle läbirääkimiste alustamiseks Abja, Halliste, Kolga-Jaani, Kõo, Kõpu ja Tarvastu Vallavolikogu ning Mõisaküla ja Võhma Linnavolikogu. Eitavalt vastasid Karksi Vallavolikogu, Suure-Jaani Vallavolikogu.

Haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle alustati läbirääkimisi kaheksa Viljandimaa omavalitsusega. Läbirääkimiste käigus otsustasid erinevatel põhjustel ühinemisläbirääkimised Viljandi vallaga lõpetada Abja, Halliste, Kõo ja Kõpu Vallavolikogu ning Mõisaküla ja Võhma Linnavolikogu. Kolga-Jaani vald ja Tarvastu vald on avaldanud soovi liituda Viljandi vallaga, nõustudes eespool nimetatud Viljandi Vallavolikogu 23.03.2016.a otsusega algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepanekuga.

Lähtudes läbirääkimiste ning menetlustoimingute tulemustest võtsid Kolga-Jaani Vallavolikogu 24. novembril ning Tarvastu ja Viljandi Vallavolikogud 2. novembril vastu otsused haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks eesmärgil moodustada Kolga-Jaani ja Tarvastu valdade liitumisel Viljandi vallaga haldusüksus Viljandi vald. Liitumise tulemusena senised Kolga-Jaani ja Tarvastu vald avalik-õiguslike juriidiliste isikutena lõpevad, kuid Viljandi vald liituvate valdade üldõigusjärglasena säilib.

Omavalitsuste liitumise eesmärgiks on jätkusuutliku ja tervikliku ruumistruktuuriga omavalitsuse moodustamine, mille iseloomulikeks omadusteks on:

- hästi toimiv teenuskeskuste võrgustik
- hea transpordiühendus;
- kõrge arengupotentsiaalühtse piirkonnana.

Omavalitsuste hinnangul võimaldab liitumine parandada loodava valla elanike elukvaliteeti, arendada igapäevaelu ja infrastruktuuri. Omavalitsuste liitumine võiks lahendada või vähemalt leevendada liituvate omavalitsuste sarnaseid probleeme, milleks on nt rahvastiku vananemine, elanike arvu vähenemine jmt. Nimetatud probleemidest tulenevalt on suurenenud surve omavalitsuste eelarvetele, mitmekesiste ja kvaliteetsete kohalike avalike teenuste pakkumise madal võimekus. Suuremas omavalitsuses on võimalik osutada ka selliseid teenuseid, mille sihtrühm eraldiseisvate omavalitsustena on liiga väike.

Suurem eelarve annab võimaluse paremini maandada finantsriske ning koondada ressursse prioriteetsete ja oluliste tegevuste kiiremaks ja kvaliteetsemaks elluviimiseks. Ühtse territoriaalse planeerimisega tagatakse ratsionaalsem investeringute kavandamine ja elluviimine, samuti sihipärasem ja otstarbekam ressursikasutus. Ühiselt on võimalik optimaalselt planeerida piirkonna sotsiaalmajanduslikku arengut - lasteaiad, koolid, huviharidus, sotsiaalasutused, vaba aja ja sportimisvõimalused, tagades nende teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi kõigis piirkondades. Liitumine võimaldab kaotada omavalitsuste omavahelised arveldused.

Liitumisega soovitakse moodustada jätkusuutlik tugev vald, mida iseloomustab toimiv mitmekesine haldus- ja teenuskeskuste võrgustik, turvaline elukeskkond, kus on olemas konkurentsivõimelised vabaaja veetmise võimalused ning hea transpordiühendus, mis vastab inimeste liikumis- ja tööhõive vajadustele. Moodustuva valla administratiivkeskus asub Viljandi linnas, kuid Kolga-Jaani ja Mustlasse jäävad teenuskeskused, mille tööd juhivad piirkondade vanemad. Teenuskeskuste ülesanneteks on liitumislepingu punkti 5.3 järgi elanikele oluliste teenuste (sotsiaalvaldkond, majandusvaldkond jne.) kättesaadavuse võimaldamine, elanikele ja vallavalitsusele vajaliku olulise informatsiooni pidev vahendamine

ning elanike juhendamine avalduste ja taotluste täitmisel, samuti dokumentide vastuvõtmine ja edastamine vallavalitsusele.

Liitumisläbirääkimiste käigust avalikkuse teavitamiseks ja läbirääkimiste hetkeseisu kajastamiseks on Viljandi valla veebilehel eraldi alaleht haldusreform: <http://haldusreform.viljandivald.ee/>.

Liitumislepingu projekt ja selle lisad olid

avalikul väljapanekul 26.09.2016.a kuni 16.10.2016.a. Selleks avalikustati lepingu projekt:

- 1) Kolga-Jaani, Tarvastu, ja Viljandi Valla veebilehtedel alates 26.09.2016;
- 2) ühisajalehes „Liitumisleht“;
- 3) ühinemist käsitleval veebilehel.

Haldusreformi ja liitumislepingu tutvustamiseks toimusid kõigis kolmes vallas 26. septembrist kuni 5. oktoobrini 2016 avalikud koosolekud. Kokku toimus 8 avalikku koosolekut. Avalikustamise käigus liitumislepingule esitatud ettepanekute ja vastuväidete kohta koostati õiend, mis on toodud liitumislepingu lisana.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõike 8 ja § 9 lõike 6 punkti 3 kohaselt viidi elanike arvamuse väljaselgitamiseks valdades ajavahemikul küsitluspunktides 05.10.2016 kuni 09.10.2016 läbi elanike küsitlus. Elektrooniliselt sai küsitlusel osaleda veebikeskkonna <http://haldusreform.viljandivald.ee/> kaudu ajavahemikul 3.-5.10.2016. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused

	Hääleõiguslike elanike arv	Vastanuid	Osaluse %	JAH	%	EI	%
Kolga-Jaani	1228	75	6,1	62	82,7	13	17,3
Tarvastu	2895	83	2,9	59	71	24	29
Viljandi	7856	52	0,7	38	73,1	14	26,9
Kokku	13207	210	1,6	159	76	51	24

Allikas: Kolga-Jaani, Tarvastu ja Viljandi valla volikogude otsused elanike küsitluste tulemuste kinnitamiseks.

Viljandi Vallavolikogu esitas 09.11.2016 kirjaga, Tarvastu Vallavolikogu 14.11.2016 kirjaga ja Kolga-Jaani Vallavolikogu 30.11.2016 kirjaga Viljandi maavanemale taotluse haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks koos Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9 lõike 9 kohaste dokumentidega. Viljandi maavanem edastas 20. detsembril 2016 kirjaga nr 12-1/16/1467-5 oma seisukoha koos maavanemale esitatud ühinemisdokumentatsiooniga Rahandusministeeriumile. Maavanem toetab algatatud ühinemist ning märgib, et ajaloolise Mulgimaa raames teevad Viljandi ja Tarvastu vald nagunii tihedat koostööd Mulgimaa piirkonna probleemide lahendamisel ja temaatiliste ürituste korraldamisel, samuti kuuluvad nimetatud vallad ühisesse algatusprogrammi Leader. Sellest tuleb ka nende tihedam seotus. Kuivõrd Viljandi, Tarvastu ja Kolga-Jaani vallad piirnevad Võrtsjärvega, kuuluvad nad koos MTÜ Võrtsjärve kalanduspiirkonda. Seega on Kolga-Jaani ja Tarvastu valla soov Viljandi vallaga liituda loogiline, sest Viljandi valla keskuse asukoht Viljandi linnas on tõmbekeskuseks ka Kolga-Jaani ja Tarvastu valla elanikele. Maavanem on seisukohal, et liitumislepingus fikseeritud ühinemise eesmärgid ning ühinemise korraldus ja tingimused on põhjendatud.

Rahandusministeerium on omavalitsusüksuste esitatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlused koos lisadega läbi vaadanud ning toetab taotluses esitatud omavalitsuste haldusterritoriaalse korralduse ja sellega seotud piiride muutmist. Esitatud dokumendid on kooskõlas kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuetega.

Vabariigi Valitsuse nõustamiseks haldusreformi seaduse § 5 lõike 4 alusel moodustatud Lõuna-Eesti piirkondlik komisjon arutas esitatud haldusterritoriaalse korralduse muutmisega seonduvat 21. detsembri 2016 koosolekul ja toetas nimetatud omavalitsuste ühinemist, mille tulemusena tekib omavalitsusüksuse soovituslikule suurusele vastav omavalitsusüksus. Komisjon märkis oma ekspertarvamuses järgmist:

Ühendvalla tekkimisega suurenevad märgatavalt piirkonnas avalike teenuste pakkumise võimalused ja kvaliteet omavalitsuste baasteenuste tasandil, kuna vähenevad piirkondlikud erinevused teenusstandardites ja võimekuses ning ühtlustub teenuste osutamise tõhusus eri asutuste tugevuste ühildamise ja kogemuste ülekande läbi valdkonnas. Teiseks, uues vallas suureneb juurdepääs ja piirkonna kõigi liikmete õigus kasutada spetsialiseeritud isikuteenuseid, mida osutavad kõrge kvalifikatsiooniga ja konkurentsivõimeliste palkadega ametnikud. Osade teenuste ja funktsioonide puhul on need teenused juba olemas Viljandi vallas, ühinemine võimaldab nende mitmekesisust suurendada. Kolmandaks, suureneb valla võimekus osutada ja tagada juurdepääs väikeste ja väga väikeste sihtrühmade vajadusi rahuldavatele teenustele, mida väikestes ja ka keskmise suurusega valdades ei olnud võimekust ega majanduslikku mõtet osutada sihtrühma väiksuse tõttu. Neljandaks, suureneb teenuste kättesaadavus elanike teenusmobiilsuse kaudu, mida endises valla piirid, seal kehtivad reeglid (soodustused valla elanikele) ja tasaarvelduse vajadused takistasid.

Suureneb valla konkurentsivõime. Kolme partneri ühinemine ei tekita küll kvalitatiivset hüpet võimekuses võrreldes tänase Viljandi vallaga, kuid Tarvastu ja Kolga-Jaani jaoks see kindlasti toimub. Viimaste valdade eelarvetes on põhitegevuse tulem ja ka laenukoormus optimaalsest märgatavalt madalam, mis võimaldab järgmise nelja aasta jooksul suurendada investeringuid nii valda tervikuna kui nendesse piirkondadesse. S.t. ühinemine ühtlustab aktiivse majandamispoliitika ja investeerimispoliitika kogu valla territooriumil ja finantsjuhtimise võimekus võimaldab suuremate ressursside tõhusat paigutamist, kuna vastav haldusvõimekus on olemas ja võib suurened. Uus vald on võimeline oma põhitegevusest investeerima aastas ca. 1,2 miljonit EUR, lisaks on laenukoormuse suurendamise võimalus ca. 300 tuhat EUR aastas järgmise nelja aasta jooksul. See finantsuutlikkus muutub juba võrreldavaks Viljandi linna suutlikkusega. Lisaks, valla juhtimise tasakaalustatud mudel võimaldab, esiteks, selgelt piiritleda poliitikakujundamise ja strateegilise juhtimise rollid valla valitsuse organisatsioonis ning omada konkurentsivõimeliste palkadega tippametnikke (finantsanalüütik, arendusjuht, suhtekorralduse spetsialist jne.), mis Viljandi vallas on osaliselt juba toimunud. Samas võimaldab kohalike teenuskeskuste kui vallavalitsuse detsentraliseeritud allüksuste (territoriaalsed talitused) tõhus töö lahendada elanike igapäevased probleemid kohapeal ja vähendada nende survet valla keskasutusele, kes saab paremini keskenduda strateegiliste küsimuste lahendamisele.

Moodustuv omavalitsus on võimeline iseseisvalt täitma seadusega pandud ülesandeid. Uues omavalitsuses avaneb võimalus tõhusa organisatsiooni ja hea planeerimise kaudu tagada kõik vajalikud teenused, suurendada haldamise õiguslikku korrektsust ja selgust ning suurendada selle avatust ja elanike nõudlust nii nõustamise kui e-valitsemise laiendamise kaudu. Omavalitsuse võimekus on piisav ka osa tänaste riigi funktsioonide delegeerimiseks nendele.

Uus omavalitsus kujuneb ulatuslikul territooriumil (1371 ruutkilomeetrit), mis hõlmab 40% Viljandi maakonna territooriumist (3422 km.). Valla keskmine asustustihedus on 10,2 inimest ruutkilomeetrit, ent endise Kolga-Jaani valla piirkonnas on see näitaja kõigest 4,2 inimest. Kui valla keskustega on Viljandi linnal head ühendused (Viljandi – Põltsamaa maantee, Viljandi – Tõrva maanteed), siis uue valla üksikud piirkonnad on omavahel veel nõrgalt seotud, suur roll terviklikkuse tagamisel on piirkondlikul transpordil ja kommunikatsioonil. Oma rolli etendab ka Viljandi valla enda geograafiline muster – ta erinevad piirkonnad moodustavad ringi ümber Viljandi linna ja nende vahel toimub ühendus reeglina läbi Viljandi linna. Erinevate piirkondade ja ka seal asuvate asutuste integreerimise ja omavalitsuse terviklikkuse kujundamine ongi sellele ühinemise üks keskseid väljakutseid. Seni tegutsesid ühinemispirkonna omavalitsused omaette ja ei kasutanud piisavalt ära teineteise tugevusi. Nelja aastaga on Viljandi vald kasvatanud oma sisemist terviklikkust ja kindlasti suudab seda kogemust rakendada uue valla integreerimisel tervikuks. Ühinenud valla sisemine korraldus ja haldus tuleb viia vastavusse inimeste paiknemisega ning kujundada uued liikumise mustrid. Sellises vallas on vaja rakendada oskuslikult tsentraliseerimise ja detsentraliseerimise tasakaalustatud lahendusi nii halduskorralduses kui kodanike huvide esindamises. See on peamine suundumus ääremaastumise trendide pidurdamisel.

Ühinemisega tagatakse tõhusam kohalik esindus- ja osalusdemokraatia ja struktureeritud kohalik poliitika. Piirkond eristub selle poolest, et kõigi kolme valla volikogudes on esindatud ja võimul parlamendiparteide kohalikud harud. Seetõttu on ühendvallas tagatud suurte nimekirjade domineerimine ja head eeldused valla kui terviku huvide esileseadmiseks. Uues vallas ei ole moodustatud osavaldu ega osavalla kogusid, mistõttu tuleb tõsiselt kaaluda kohalike huvide esindamise kanalite kujundamist, et säiliks piirkondade vajalik mitmekesisus ja eripärad.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse haldusterritoriaalset korraldust selliselt, et Kolga-Jaani ja Tarvastu valla liitumisel Viljandi vallaga suureneb Viljandi valla haldusterritoorium liituvate omavalitsuste haldusterritooriumi võrra.

Viljandi ja Tarvastu valdade volikogud otsustasid 02.11.2016 tehtud otsustega taotleda haldusterritoriaalse korralduse muudatust ning kinnitasid liitumislepingu. Liitumislepingus on sätestatud, et kohalik omavalitsus on avalik-õiguslik juriidiline isik nimega Viljandi vald, mille keskus asub Viljandi linnas. Ühinemislepingus on kokku lepitud, et elanike paremaks teenindamiseks moodustatakse piirkondlikud teenuskeskused Kohtla-Jaani ja Mustlasse.

Liituvate omavalitsuste liitumisdokumentid koos liitumislepinguga on kättesaadavad: <http://haldusreform.viljandivald.ee/>.

Eelnõu §-ga 1 määratakse moodustuva haldusüksuse nimeks „Viljandi vald“.

Kuna Kolga-Jaani ja Tarvastu vald liituvad Viljandi vallaga ning Viljandi vald kui avalik-õiguslik juriidiline isik jätkab tegevust, siis otsustati nime mitte muuta. Viljandi vald on ka hetkel omavalitsuse nimena kasutusel ning nimevalik on põhjendatud. Kohanimenõukogu hindas 20. detsembri 2016 koosolekul Viljandi valla moodustatava haldusüksuse nimena sobivaks märkides, et Viljandi vald on ühinemispirkonna keskus, loogiliselt seotud tervik, tegemist on endise vallanimiga.

Eelnõu §-ga 2 määratakse uue haldusüksuse piir ning seatakse Maa-ametile ülesandeks korraldada uute piiride kandmine riigi maakatastri kaardile.

Eelnõu §-ga 3 muudetakse Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määrust nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ Viljandi maakonna valdade loetelust jäetakse välja sõnad „Kolga-Jaani“ ja „Tarvastu“.

Eelnõu §-ga 4 sätestatakse eelnõu määrusena ja selle §-de 1 ja 3 jõustumise tähtpäev. Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 10 lõikele 1 jõustub Vabariigi Valitsuse määrus haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval, kuid §-d 1 ja 3, mille järgi Kolga-Jaani ja Tarvastu valla liitumisel Viljandi vallaga moodustatakse ühine Viljandi vald ja sellest tulenevalt muudetakse haldusüksuste nimistut, jõustuvad Viljandi Vallavolikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Eelnõu määrusena vastuvõtmine omab sotsiaalset mõju, samuti mõju majandusele, elukeskkonnale, regionaalarengule ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele.

Haldusreformi eesmärgiks on:

- a) võimekus pakkuda inimestele paremaid avalikke teenuseid (so teenuseosutamise potentsiaali kasv)
- b) tagada piirkondade konkurentsivõime kasv
- c) täita iseseisvalt neile seadusega pandud ülesandeid

Omavalitsuste ühinemine vastab haldusreformi eesmärgile. Arvestades haldusreformi seaduse kriteeriume, eesmärkide ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtet on Kolga-Jaani, Tarvastu ja Viljandi valdade ühinemine üheks omavalitsusüksuseks positiivse mõjuga järgmiste asjaolude lõikes⁵.

Ajalooline põhjendus

Viljandi vald hõlmab peaaegu täpselt väga vanade Eesti kihelkondade – Tarvastu, Kolga-Jaani ja Viljandi kihelkonna territooriumi. Nendest Tarvastu kihelkonda mainiti juba 13ndal sajandil, Kolga-Jaani kihelkonda 16 sajandil. 1990ndate lõpus valminud maakonnaplaneering ja 2001 aasta haldusreformi kontseptsioon nägid ette Viljandi valla moodustamise. Kuid mõlemad ei näinud vajadust Tarvastu valla ühendamiseks. Samuti esimene strateegia nägi ette hoopis Kolga-Jaani valla ühendamise Põltsamaa vallaga, samas kui teine ei näinud samuti ette Kolga-Jaani ühendamist teiste valdadega. See näitab, et nende valdade näol on tegemist suhteliselt autonoomsete ja toimivate piirkondadega. S.t. varasemad kavad nägid perspektiivis iseseisvaid valdu. Selles mõttes on valdade ühinemine tänases demograafilises situatsioonis ja globaliseeruvast maailmast igati vajalik samm, et siduda varem suhteliselt eraldiseisvad kogukonnad esialgu administratiivselt terviklikuks organismiks ja sellega pidurdada ääremaastumist ning suurendada piirkonnas elanike mobiilsust ning omavahelist integreeritust.

---

⁵ Lõuna-Eesti piirkondliku komisjoni ekspertarvamuse järgi.

Mõju elanike elutingimustele

Ühinemiste järgne omavalitsuse muster on vaja ja võimalik kujundada nii, et tänastest valla keskustes kättesaadavad teenused jäävad endiselt kodanikele lähedale ja parem finantsvõimekus võimaldab neid kvaliteetsemalt osutada hallatavate asutuste ja teenuskeskuste kaudu. Kõrget professionaalsust eeldavad isiku- ja administratiivteenuseid – nt. toimetulekunõustamine ja ehitusnõustamine – osutatakse endiselt kohapeal, kuid vallavalitsuse keskuse ametnike poolt kohalike teenuskeskuste ruumides. Vallavalitsuse osakondade ametnikud keskenduvad ühe funktsiooni täitmisele, mitte nagu praegu, kui spetsialisti pädevusi eeldav ametnik on multifunktsionaalne. Ühinenud vallas on vaja ja võimalus suurendada e-teenuste osakaalu, mis lihtsustab suhtlemist ametnikega distantsilt ja kohapealt. Parema strateegiline planeerimine ja investeringute paigutus võimaldavad muuta ühiskondliku transpordi, kommunikatsioon-teavituse, taristu ja ettevõtluskeskkonna elanikesõbralikumaks ja – toetavaks. Samas on suurema mastaabi tõttu võimalik tõhusamalt maandada elanike majandusliku heaolu riske nii parema nõustamise kui sihistatumate toetuste kaudu. Ühesõnaga, ühinenud Viljandi vald võimaldab paremini maandada elanike madala asustustihedusega ja vananemisega kaasnevat riski.

Elanike ühtekuuluvustunne

Moodustatud Viljandi vald hõlmab suhteliselt suurt territooriumi ja koosneb suhteliselt hajutatud, kuid iseseisva elukorraldusega harjunud kogukondadest. Statistikaameti toimepiirkondade uurimus näitab, et Viljandi valla piirkonnad on kõik Viljandi linna lähivööndis (v.a. Saarepeedi ja Holstre, mis on siirdevööndis). Mustla ja Tarvastu valla põhjaosa, samuti Kolga-Jaani valla lõunaosa (Leie) jäävad samuti Viljandi toimeala siirdevööndisse. Kuid Kolga-Jaani keskus ja selle ümbrus, samuti Tarvastu valla Suislepa alad jäävad Viljandi toimepiirkonna ääraladeks. Nende suhtes on vaja välja töötada erilised meetmed. Viljandist Mustlasse on 26 km ja Kolga-Jaani – ligi 30 km. Kuid Väike-Kõpust (Paistu valla loodeosa küla) Suislepa külla (Tarvastu valla edelaosa küla) on 63,7 km. Seega ei saa loota valla eri piirkondade vahetud topograafilist terviklikkust, kuid on võimalik ja vajalik kujundada eri kogukondade ühtne tähendus- ja kommunikatiivne ruum. Suur roll on siin terviklikul kultuuripoliitikal ja kolmanda sektori arendamise poliitikal. Kusjuures, Tartu Ülikooli pendelrände kordusuuring (2013) näitab (lk. 47), et Mustla elanike tööränne on suhteliselt väike, Viljandisse ja Tarvastusse rännatakse valla lõunaosast, s.t. Mustla on suhteliselt autonoomne keskus, samas kui Kolga-Jaani elanike rändesuundumus on hoopis Põltsamaale. Seega töö ja igapäevast teenusrännet on vaja tähendada tõhusa administratiivse – ja kultuuriruumi kujundamisega vallas. Statistikaameti elanike prognoosis liigitati Viljandi vald mitte-ääremaaliseks, Tarvastu vald – keskusega nõrgalt seotud piirkonnaks, siis Kolga-Jaani on ääremaastumise riskiga piirkond (kuid mitte ääremaaline).

Seega administratiivselt ja poliitiliselt on vaja kujundada teatud aspektides suhteliselt tsentraliseeritud haldus ja juhtimishoovad. Samas on vaja sihipäraselt kujundada teistes aspektides detsentraliseeritud organism, kus baasteenuste osutamine ja igapäevaprobleemide lahendamine toimub autonoomselt vallavalitsuste territoriaalsete allüksuste poolt vähemalt samal tasemel endistes valla keskustes. Kohalike huvide ja kogukondliku sisendi tagamiseks pole lahendus samuti suhteliselt suur volinike arv (kelle mandaadi suhtarv on kaks korda suurem kui Saaremaal ja Pärnus) vaid kohalike kogukondade/ külade esinduskogude moodustamine ja nende kaasamine valla otsustusprotsessi nõuandvas rollis. Vaja sihipäraselt säilitada kujunenud kogukondlikud identiteedid ja motiveerida kogukondade sädeinimesi, neid toetada nii kohalikes ettevõtmistes kui ülevallaliste tegevuste ja ürituste kaudu.

Mõju avalike teenuste osutamise kvaliteedile ja selle suurendamise võimalused:

Antud mõju kesksed suundumused on tagatud esimese eesmärgi saavutamiseks: kvaliteetsemad baasteenused, teenuste laiendamine väikestele sihtrühmadele, spetsialiseeritud teenuste väljaarendamine (eriti nõustamisteenused sotsiaal - ja majandusvaldkonnas). Ühinemise eel oli Viljandi vald juba välja arendamas kitsalt spetsialiseeritud ametnikke. Uues vallas tuleb seda suunda jätkata, koos tugiteenuste keskendamisega, ja tagada nende poolt osutatavate teenuste juurdepääs oma elanikele, mille eelduseks on kohapealsetes

teenuskeskustes hästi töötavad multifunktsionaalsed ametnikud, kes tunnevad hästi elanike vajadusi. Eri tasandi ametnike optimaalne tööjaotus ei suurenda nende arvu ja halduskoormust, kuid võib saavutada nende tegevuse sünergia. Ühinenud vallad suutsid tagada kohalike ja kogukonna baasteenuste osutamise, kuid pidi tegema raskeid valikuid tänapäevaste kvaliteet-teenuste osutamiseks oma elanikele tulenevalt ressursipiirangutest. Samuti võimaldab uus vald tagada seaduses ette nähtud teenused väikestele sihtrühmadele, mis väikeste valla oludes oli keerukas, kuna nõudlus võis piirduda mõne elanikuga.

Uues omavalitsuses on selleks vaja Tarvastu ja Kolga-Jaani keskustes kujundada nii vallavalitsuse autonoomsed territoriaalsed allüksused kui kodanike esinduskogud. See on oluline, ka seetõttu, et RAKE uuringus on nii Tarvastu kui Kolga-Jaani liigitatud II tasandi keskusteks (Viljandimaal on sellisteks veel Suure Jaani, Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia), millel on iseseisva halduse ja oma piirkonna integreerimise potentsiaal. See võimaldab ühest küljest valla keskuse spetsialiseeritud ametnike mobiilsuse, kohalike teenuskeskuste ametnike generalistide kaudu saab tagada juurdepääsu spetsialiseeritud teenustele ka kaugemate keskuste elanikele. Ühtlasi võimaldab suurem mastaap osutada teenuseid väikestele sihtrühmadele (nt. erinevate erivajadustega inimestele). Lisaks, tagatakse ka baasfunktsioone täitvate ametnikele keskendumine ühele põhifunktsioonile (ehitus, maaküsimused, keskkonnaküsimused jne.) ja nende töötamine piirkondades. Endistes vallakeskustes tagatakse vähemalt endisel tasemel juurdepääs nende ametnikele/ teenustele, mis peavad olema kodanikele lähedal (sotsiaaltöö, registrid, nõustamine jne) ja mis on vajalikud kogukondade jätkusuutlikku arengu kindlustamiseks. Ühisvallas on samuti võimalik paremini spetsialiseerida eri hallatavad asutused (koolid, hooldekodud, spordikeskused jne.) spetsiifilisematele vajadustele ja sellega suurendada selliste teenuste pakkumist ja kvaliteeti (nt. erivajadustega klassid, eriprofiiliga hooldekodud).

Mõjud haldussuutlikkusele

Ühinenud valla struktuur võimaldab palju efektiivsemat tööjaotust vallavalitsuse allüksuste, asutuste ja ametnike vahel. Esiteks, tuleb selgelt eristada poliitika kujundamise/ strateegilise juhtimise ning teenuse osutamise rollid nii allüksuste kui ametnike lõikes. Viljandi vallas on juba moodustatud nii poliitiline vallavalitsus kui suured osakonnad, mis tagavad vallavalitsuse poliitikakujundamise võimekuse. Teiseks, keskuse ja teenuskeskuste vahel peaks kujundatama selge tööjaotuse ühelt poolt keskuse spetsialiseeritud ametnike, üldiste haldusteenuste osutajate / regulatsioonide rakendajate ning teisalt teenuskeskustes mitut funktsiooni täitvate ametnike ja kohapeal elanikke regulaarselt vastu võtvate vallavalitsuse osakondade spetsialistide vahel. Kusjuures viimased peaksid toime tulema valdava osa igapäevateenuste ning kodanike nõustamisega kohapeal ja viima minimaalseks elanike vajaduse pöörduda vallavalitsusse/ keskusse. Sellega saavad ka keskuse ametnikud keskenduda oma kitsastele professionaalsetele ametiülesannetele ning vajadusel aidata kohalikel ametnikel lahendada keerukamaid probleeme. Jällegi, spetsialiseeritud ametnikud on juba kujunenud Viljandi vallas, nende mitmekesisust võib laiendada. Ühinenud vallas tuleb keskenduda selliste teenuskeskuste disainile. Kolmandaks, suureneb ühte põhifunktsiooni täitvate ametnike osakaal, samas vaid väiksematesse teenuskeskustesse jäävad mõned mitut funktsiooni täitvad (multifunktsionaalsed) ametnikud.

Ühtlasi on kohalikud ametnikud vahendajateks kohapeal väljasõitudega teenuseid osutavatele ametnikele, kes suudavad täpselt määratleda elanike vajadused ja selgitada nende taustu, mis tõhustab spetsialiseeritud nõustajate/ametnike tööd. Neljandaks, kujundatakse eri hallatavate asutuste teenusprofiilid ja kasusaajate eripäradele vastavad teenused nendes. S.t. ühinenud vallas saab rakendada hallatavate asutuste teatud spetsialiseerumist lisaks kohapealsete teenusvajaduste rahuldamisele. Viiendaks, kuna omavalitsuse mastaap suureneb ja on

võimalik tsentraliseerida valdav osa valdade tugiteenuseid, siis halduskulusid suurendamata on võimalik tugevdada vallavalitsuse arendus- ja analüüsisuutlikkust. Nende ametnike palgad on Viljandis vallas juba konkurentsivõimelised erasektoriga, s.h. tuleks kaasata projektipõhiselt hinnalisi spetsialiste.

Kokkuvõtteks, tänu Viljandi vallas juba toimunud soodsatele nihetele haldussuutlikkuse arendamisel on ühinenud vallas soodsad eeldused selle trendi süvendamiseks.

Mõju demograafilisele situatsioonile

Analüüsid näitavad (nt Ühinemise tulemuste analüüs Türi ja Märjamaa valla juhtum, 2015), et demograafiliste protsesside suunamine on vähemalt regionaalse tasandi (regionaalpoliitika) küsimus ning omavalitsused neid protsessi oluliselt mõjutada ei suuda. Seejuures ei toimi täna kohalike keskuste rändefilter ja kohati on keskustest ränne intensiivsem kui selle ümbruskonna küladest. Seetõttu on vaja pigem kujundada tõhusad vastused nendele trendidele, et nende tõttu ei väheneks elu kvaliteet piirkonnas. Üldine perspektiiv on valla rahvastiku vähenemine aastaks 2030 17 – 19 protsenti, mis on enamvähem sarnane tase kõikides ühinevates valdades. Kuid vähenemise põhjused ja seega demograafiline poliitika on teatud määral erinev. Statistikaameti rahvastiku prognoosi põhjal on Viljandi vallas ca. 15% rohkem lapsi (kuni 14 aastat) ja 20% vähem eakaid võrreldes Kolga-Jaani vallaga. Kui Tarvastu vallas on rahvastiku vähenemise põhjuseks ennekõike intensiivne väljaränne (1,92% aastast viimastel aastatel) (Viljandi vallas – 0,82%), siis Kolga-Jaanis väljaränne praktiliselt puudub (0,1%). Samas on seal (0,88%) ja Tarvastus (0,72%) rahvastiku vähenemise põhjuseks madal iive.

Mõju transpordi ja kommunikatsiooni korraldusele

Transport eeldab samuti mitmetasandilise valitsemise korralduse rakendamist, milleks suur vald on tunduvalt võimelisem üksus. Viljandi valda läbivad suured trassid, kus sõidavad maakonna ja linnadevahelised liinid. Nt Leie ja Viljandi vahel on 19 liini päevas, Kolga-Jaani ja Viljandi vahel (Põltsamaalt) 6 liini päevas ja Tarvastu Viljandi vahel 8 liini päevas. Valla eesmärk on säilitada ja ühildada valla siseseid külasid ühendavad liinid, s.h. õpilasliinid eriti Kolga-Jaani ja Tarvastu piirkondades. Tarvastus on selliseid liine viis, lisaks õpilasliinid.

Mõju ettevõtluskeskkonnale

Viljandi ühendvald võimaldab paremini integreerida Tarvastu ja Kolga Jaani Viljandi linnapiirkonnas kujunenud ettevõtluse infrastruktuuri ja nende arendamise projektidesse.

Mõju hariduslikule olukorrale

Ühinenud vallas on Praxise uurimise põhjal üks gümnaasium (Tarvastu), seitse täistsükliga põhikooli (9 klassi) ja viis kolme või kuue klassilist põhikooli. 2013 aastaga võrreldes on kiirem kangus olnud Tarvastu Gümnaasiumis (20%), Leie põhikoolis (45%) ja Saarepeedi põhikoolis (33%), samuti Ämmaste erivajadustega laste koolis (31%). Samas oli sel perioodil stabiilne laste arv Kolga-Jaanis ja kasvas laste arv Heimtali ja Paistu kool. Kolga Jaanist käis Haridus- ja Teadusministeeriumi andmetel eelmisel aastal väljapool valda koolis vald 11 põhikooli last (ca. 10%), Tarvastust aga 48 last (16%), neist gümnaasiumitesse – 23 last. Seega ei ole nendest valdadest õpilasränne kuigi suur ja põhikoolide säilitamine elukoha lähenduses – küllalt realistlik ülesanne. Uues vallas on piisavalt suur koolide (ja lasteaedade) võrk. Samas on vallamajas vaid üks haridusspetsialist kuid koolide strateegilise koordineerimise ülesanded, mis tagaksid nende jätkusuutlikkuse ja kvaliteetse õppe ja

teenused - küllaltki mitmekesised.⁶ Ilmselt ei ole täna suurtes valdades selline koolide strateegilise juhtimise ja arendamise süsteem jätkusuutlik, mis ei suuda haridust kui terviksisüsteemi valla arendada. Nt. Tarvastus on ametis logopeed ja üks sotsiaalpedagoog, kuid pole psühholoogi. Kolga Jaanis neid ei ole. Selline tugispetsialistide arv ei rahulda kindlasti tänaseid vajadusi ja peaks olema rohkem keskendatud ja kättesaadav ka väikekoolides. Seega on uues vallas vajalik hariduse valdkonnas kujundada strateegilise koordineerimise mehhanismid, mis võimaldab tagada koolide jätkusuutliku rahastamise ja õpikvaliteedi ka õpilaste arvu vähenemise tingimuses ning kujundada pikaajaline tõhus varahaldusstrateegia selles valdkonnas.

Omaavalitsusüksuse organisatsiooniliselt ühtse teenusepiirkonnana toimimine

Täna on sellistes ulatusliku territooriumiga omaavalitsustest ühtse teenuspiirkonna kujundamiseks vajalik mitmetasandilise valitsemise lähenemisviis, kus organisatsiooniliselt on ühildatud ja toimivad koordineeritult nii teenuste osutamise erinevad tasandi-piirkonnad kui eri mastaabiga teenused. Nt. sotsiaalteenuste osas on vaja ühildada kogukonna tasandi üldine sotsiaaltöö (toimetulek, tugiisikud) piirkondliku tasandi spetsialiseeritud teenustega (lastekaitse), valla tasandi sotsiaalvaldkonna spetsialiseeritud teenused (võlanõustamine). Ettevõtluse arendamisel ja toetamisel on kohalik ettevõtlus ja selle taristu kujundamine valla tasandi teenus, mis on vaja tõhusalt ühildada maakondliku ja regionaalse ettevõtluspoliitika ja taristuga. Vaieldamatult võimaldab sellise mastaabiga omaavalitsus nagu Viljandi vald ühildada erinevat teenustasandid terviklikuks piirkonnaks nii valla sees kui ka vallaülevalt.

Eelnõu ei oma olulist mõju keskkonnale, riigiasutuste korraldusele, riigi julgeolekule ega välissuhetele.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks teostavad ühinevad kohaliku omaavalitsuse üksused vähemalt järgmisi tegevusi:

- 1) valla põhimääruse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste põhimääruste kinnitamine;
- 2) arengukava kinnitamine;
- 3) üldplaneeringu koostamine;
- 4) eelarvestrateegia ja eelarve koostamine ja kinnitamine;
- 5) muude õigusaktide ajakohastamine;
- 6) ametiasutuste reorganiseerimine jne.

Eelnõu määrusena vastuvõtmine võib tuua kaasa kulusid kohaliku omaavalitsuse üksuste eelarvetele tööjõukulude osas (eelpoolnimetatud tegevuste teostamiseks, hüvitised võimalike koondamiste puhul), mis on võimalik katta haldusreformi seaduse § 20–23 sätestatud tingimustel ja korras riigieelarvest eraldatavast ühinemistoetusest.

Eelnõu määrusena vastuvõtmine toob kaasa kulud riigieelarvele. Haldusreformi seaduse § 21 lõike 4 alusel makstakse ühinemise järgselt vähemalt 5000 elanikuga omaavalitsustele ühinemistoetust kahekordses määras (100 eurot elaniku kohta) ning § 21 lõike 7 alusel üle 11 000 elanikuga omaavalitsuse moodustamisel 500 000 eurot täiendavat toetust. Ühinemistoetuse arvutamisel võetakse aluseks elanike arv rahvastikuregistri andmetel 2017. aasta 1. jaanuari seisuga. Ühinemistoetust arvutatakse iga ühinenud omaavalitsusüksuse kohta

---

⁶ Kattai K., Sootla G., Lõhmus M. Ühinenud kohaliku omaavalitsuse üksuste valitsemiskorralduse mudelite ja territoriaalse juhtimisstruktuuri kujundamine Lääne-Nigula ja Viljandi valla näitel. Tallinn 2014.

eraldi ning see ei või olla väiksem kui 300 000 eurot ja suurem kui 800 000 eurot iga ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse kohta.

Rahvastikuregistri andmetel elab 1. detsembri 2016. a seisuga Kolga-Jaani vallas 1420 inimest, Tarvastu vallas 3331 inimest ja Viljandi vallas 9285 inimest, kokku 14 036 inimest. Viljandi valla moodustumisel on riigieelarvest eraldatava ühinemistoetuse summaks umbes 1 933 100 eurot.

Ühinemistoetus eraldatakse arvestades haldusreformi seaduse § 22 kehtestatud ühinemistoetuse maksmise korda. Ühinemise või liitumise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse ühinemistoetuse suuruse kinnitab Vabariigi Valitsus korraldusega.

Valla- või linnavalitsus peab ühinemistoetuse saamiseks esitama ühe kuu jooksul pärast liitumise käigus moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist Rahandusministeeriumile ühinemistoetuse eraldamise taotluse, milles selgitab ühinemistoetuse kasutamise vastavust kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse § 6 lõikele 2.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu on kavandatud jõustuma Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval, välja arvatud eelnõu §-d 1 ja 3. Nimetatud sätted jõustuvad kohaliku omavalitsuse volikogus valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

Eelnõu jõustumise tähtajad on sätestatud Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 10 lõikes 1.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu ei saadeta eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastusringile, kuna see ei puuduta otseselt teiste ministeeriumite valitsemisala. Samuti ei saadeta seda kooskõlastamiseks üleriigilistele kohaliku omavalitsuse üksuste liitudele, kuna tegemist on omavalitsuste omaalgatusliku liitumise otsustamisega, mille puhul ei ole vajadust teiste ühinemisega mitteseotud omavalitsuste arvamust küsida.